

BEROEPS- BELANGEN

„SANEERING NAAR BINNEN”.

Allen, die zich bemoeien met propaganda voor mondhygiëne zullen het er zonder twijfel over eens zijn, dat het nuttig effect hunner pogingen nog altijd beneden de verwachting blijft. Kan men al op stijgende belangstelling wijzen en heeft men met name ook een meerdere en dankbaar aanvaarde erkenning bereikt in leiding gevende kringen, dat de groote massa tandverzorging nog als een zeer bijkomstig probleem beschouwt is wel aan weinig twijfel onderhevig.

Aan lofwaardige pogingen hierin verandering te brengen heeft het niet ontbroken en het is moeilijk aan te nemen, dat men daarin de fout moet zoeken. Zeker, ook wij gelooven, dat een meer actieve pers-propaganda haar nut zal hebben en wanneer de Maatschappij door haar kortelings ingestelde commissie deze nog zoo weinig betreden weg inslaat zal er wel niemand zijn die dit niet van harte toejuicht. Maar men hoede zich ook daarbij voor overdreven verwachtingen. De oorzaak zit dieper. Het ligt niet in de opzet dezer regelen daarop in den breede in te gaan. Men kan gemakkelijk een lijst van oorzaken opstellen die elk voor zich een deel van de schuld voor haar rekening nemen. Hoofdzaak blijft voor ons dat ons volk, eertijds bekend om de tegenstelling tusschen de properheid voor huis en hof en de verwaarloozing van zijn lichaamshygiëne, wat dit laatste betreft zeker groote vorderingen heeft gemaakt. Maar dat de mondverzorging als misschien laatste étape daarbij, tevens de allermoeilijkste blijkt te zijn. Wat daarvan dan ook zij, zeker is, dat het met de tanden en kiezen onzer volksgenooten nog steeds meer dan droevig is gesteld.

Voor eenige jaren nu heeft de Maatschappij, zij het dan oorspronkelijk op andere overwegingen, besloten om een poging te doen tot meer daadwerkelijke propaganda. De oprichting der *Vereeniging tot bevordering van systematische mondverzorging voor den Middenstand*, (V.S.M.M.) is zoowel wat betreft de

motieven die daartoe hebben geleid als de doelstelling, na alles wat hierover is geschreven en gezegd, voldoende bekend. Kon men er in slagen een groote groep minder draagkrachtige middenstanders tot sãneering en geregelde (gedwongen!) contrôle te brengen dan zou deze groep als propaganda-kern van groote waarde kunnen worden.

Bij de ernstige pogingen die door de V. S. M. M. vooral te Amsterdam zijn gedaan stuit zij dadelijk alweer op de laauheid van de massa. De meest intensieve propaganda langs den weg van brochures en voordrachten blijkt niet in staat die hoeveelheid menschen op te vangen waarop men meende te mogen rekenen. Na anderhalf jaar pogen in die richting was men door ervaring gedwongen deze zeer dure methode te laten varen. Alleen door huisbezoek, door persoonlijke overreding blijkt iets te bereiken en *langs dezen weg is dan nu een groei-basis bereikt die hoopvol kan worden genoemd.*

Nu is de ervaring door de V. S. M. M. opgedaan, bij de door haar bewerkte bevolkingsgroep ongetwijfeld teleurstellend maar zij lag in zekeren zin in de lijn der verwachtingen en helaas heeft zij het niet in de hand daarin wijziging te brengen. Anders echter is het gesteld met nu en dan ondervonden weinige medewerking, ja tegenwerking van enkele collega's. Zelfs bij hen die een behoorlijke toevloed van patiënten, gerecruteerd uit de praktijken van onbevoegden etc. aan de V.S.M.M. te danken hebben klopt men vergeefs om finantieelen steun, teneinde, nu de Maatschappij noodzakelijkerwijs haar hulp heeft moeten staken, de Vereeniging nog korten tijd door een tekort heen te helpen. Ook van de door de betrokken Maatschappij-afdeeling vastgestelde honoraria wordt maar al te vaak naar beneden afgeweken, wat op den patiënt een funesten indruk maakt en de hem geleverde prestatie waarschijnlijk weinig ten goede komt. Niet ten onrechte wordt het euvel van onlogisch lage tarieven met al de gevolgen van dien, zoowel voor de professie als voor den patiënt in een hoofdartikel van dit nummer aan de kaak gesteld. Men moest de V. S. M. M. dankbaar zijn als ruggesteun in deze, in plaats van — het is historisch! — den patiënt aan te raden zijn (f 1.50!) contributie te sparen omdat het zonder die minstens even zoo goedkoop kan. Zeker, het is voor sommigen niet plezierig wanneer de V. S. M. M. door haar activiteit tot de ontdekking komt dat nog maar al te zeer de geest van het Bindend Besluit der Maatschappij wordt met voeten getreden door afspraken met allerlei instellingen om voor lager tarief te werken. Maar zoolang in onzen eigen kring deze commercieele neigingen

sterker ontwikkeld blijken dan de sociale, zoolang pogingen tot daadwerkelijke verbetering der volks-mondhygiëne gesaboteerd worden door de overweging of de betrokken collega er *dadelijk* wat aan kan verdienen, zoolang zullen de resultaten van deze pogingen naar rato zijn.

Het is verblijdend en eigenlijk verwonderlijk dat de doelstellingen der V. S. M. M., na uiteenzetting in allerlei leidende leekenkringen met de grootst mogelijke waardeering, zelfs enthousiasme worden ontvangen. Het is bedroevend daarna steeds weer te ervaren, welk een groote mate van onverschilligheid de groep in wier belang al deze arbeid wordt gedaan hiertegenover stelt. Maar het is beschamend te moeten constateeren, hoe zeker een deel van deze onverschilligheid gesteld moet worden op het debet van hen, die in de eerste plaats geroepen zijn hun beste krachten aan de bestrijding van deze onverschilligheid te moeten geven.

Men kan zijn verwachting ongelijk gespannen hebben ten opzichte van de resultaten van verschillende propaganda-middelen. Men kan van meening verschillen over de juistheid der te volgen methode. Maar men erkenne de eerlijkheid van opzet en stelle zich loyaal achter een door de Maatschappij met overgroote meerderheid opgerichte instelling. De V. S. M. M. vreest geen kritiek. Zij is dankbaar voor bemerkingen op ook door haar gemaakte fouten. Maar men make door lauwheid en tegenwerking de taak niet onmogelijk voor hen, die nu eenmaal geroepen zijn hun werkkraft en zenuwgestel beschikbaar te stellen om dezen moeilijken pioniersarbeid te verrichten.

Mt.

Curaçao

AFSCHAFFING VAN HET EXAMEN VOOR TANDARTS

Voorloopig Verslag,

Verschenen is het voorloopig verslag van de Staten over het ontwerp-verordening tot wijziging en aanvulling van de verordening van den 30en Juni 1934, regelende de uitoefening van de tandheelkunst.

Het volgende is er aan ontleend:

Geen der leden kon zich vereenigen met de meening van het bestuur, dat er aanleiding zou bestaan om de mogelijkheid om alhier examen als tandheerkundige af te leggen, af te schaffen. Achtten zij het standpunt, van waar indertijd werd uitgegaan voor afschaffing van die mogelijkheid voor geneeskundigen al aanvechtbaar, de kwestie is nu niet aan de orde. Dat het echter — en nog wel in dezelfde mate — zou gelden voor het tandheerkundig examen, konden zij niet inzien. En materieel en deskundige examinatoren voor het afnemen van het tandheerkundig examen achtten zij in voldoende mate in Curaçao aanwezig. De tegenovergestelde meening ten aanzien van de leden van de examencommissie, dus dat zij niet in staat zouden zijn dat examen af te nemen, werd niet aangenaam voor dezen geacht en ook niet gedeeld.

En in Nederlandsch-Indië en in Suriname wordt het tandheerkundig examen afgenomen; waarom zou het hier niet mogen plaats hebben? zoo werd gevraagd.

Afschaffing van dat examen zou beperking beteekenen van de toekomst-mogelijkheden voor den Curaçaoenaar, waarvoor de afdelingen geen voldoende grond aanwezig achtten. Zij vroegen of er klachten bij het bestuur zijn ingekomen omtrent de kundigheid van de in Curaçao gevestigde, daar geëxamineerde tandheerkundigen.

Ook de moeilijkheden ten aanzien van de buitenlandsche diploma's konden de afdeelingen niet zien. Zij, die van zulk een diploma voorzien zijn, moeten toch immers ook het examen bedoeld in artikel 1, sub b der verordening afleggen? En de gouverneur kan toch, wanneer hij dit noodig acht gebruik maken van de hem bij artikel 4 der verordening gegeven bevoegdheid om een toelating te weigeren? Buitendien is het van algemeene bekendheid dat Amerika tegenwoordig de beste tandheelkundigen levert; zelfs gaan er Nederlandsche tandheelkundigen na afgelegd examen naar Amerika om daar verder te studeeren. Zou men het ook hun met dergelijke diploma's onmogelijk moeten maken zich alhier te vestigen? De afdeelingen zouden dat wel bezwaarlijk achten. Algemeen werd dan ook het bestuur in overweging gegeven het ontwerp terug te nemen.

UIT DE TWEEDE KAMER

BEGROOTINGSDEBAT 20 DEC. 1939.

ONDERWIJS-BESCHOUWINGEN

Mevr.
de Vries-
Bruins

Ik zou ten slotte nog iets willen zeggen over de voorziening in de tandheelkunde te Utrecht. Daarover hebben wij nog altijd een wetsontwerp, nl. ten aanzien van een wettelijken grondslag van de regeling van de tandheelkundige examens.

Dat is hier voorloopig gestrand, al is het nog niet geheel verdwenen. Ik meen toch, dat de zaak weer aan den gang zal moeten worden gebracht. Dit kan misschien de basis worden van een nieuwe opleiding. Het was verblijdend, dat de Minister 70.000 gulden beschikbaar had gesteld als een begin voor de verdere herziening van de opleiding. Maar bij de gewijzigde begrooting wordt die f 70.000 weer ingetrokken. Daarmede is de geheele reorganisatie voorloopig weer van de baan. Ik betreur dit zeer en ik meen, dat hieruit wel blijkt, dat de wijze, waarop de tandheelkundige opleiding in ons land wordt behandeld, zeer stiefmoederlijk is.

De Heer
I. H. J. Vos

Mijnheer de Voorzitter! Een enkel woord over het tandheelkundig onderwijs. Ook daaromtrent moet ik zeggen, dat ik met groote teleurstelling helaas van de mededeeling van onzen Minister heb kennis genomen. Ik kan het hem niet kwalijk nemen; hij is pas opgetreden. Dat neemt niet weg, dat wij, die deze zaak sinds jaren in deze Kamer hebben gevolgd, met bijzondere teleurstelling van deze mededeeling hebben kennis genomen. Hier geldt, dat de opleiding voor het tandheelkundig beroep op een meer dan noodzakelijke herziening wacht en dat het noodzakelijk is speciaal in dezen tijd tot die herziening over te gaan. Ik wijs ook op het belang voor dezen tijd. Wanneer men ziet in het buitenland de oorlogsgewonden, die aan het gezicht getroffen zijn, de zg. gueules cassées, komt men tot de overtuiging, dat door de tandartsen, maar speciaal door de mondartsen, veel zou kunnen worden gedaan, om in deze gevallen de noodzakelijke voorziening te geven. Speciaal voor de mondartsen is hier een groote taak weggelegd. Zij kunnen bij de kaakfractures een zeer goede hulp verlenen, indien zij goed opgeleid zijn. Ik dring er bij den Minister op aan, om bij het onderwijs in de tandheelkunde, dat zeer behartigd en herzien moet worden, zich de moeite te geven in dezen tijd iets tot stand te brengen. Ik wensch hem toe, dat hij ook op dit gebied zeer actief zal kunnen zijn.

Heer Moller Wat dr. Vos gezegd heeft over de tandheelkunde, begrijp ik niet goed. De Minister zegt in de Memorie van Antwoord, dat hij onmogelijk den tijd heeft kunnen vinden, om deze zaak te bestudeeren; maar nu deze bewindsman verklaart, dat in den kortst mogelijken tijd de nota bij de Kamer zal worden ingediend, hoe kunnen wij dan teleurgesteld zijn, dan alleen over het feit, dat het een paar maanden, misschien een half jaar, langer zal duren dan wij hadden verwacht?

Wat de sociale hygiëne betreft, als het mogelijk zou zijn, zou ik er veel voor voelen, dat voor dat onderwijs een leerstoel kwam; als het mogelijk zou zijn!

Heer Ickstein De tandheelkundige opleiding behoort ook tot die onderwerpen, waaronder ik eerlijk beken, mij nog geen meening te hebben gevormd. Ik hoop daar zoo spoedig mogelijk toe te kunnen overgaan en ik achtte het mijn plicht, ook met het oog op de eischen, welke de schatkist stelt, zoolang ik daaromtrent nog geen eigen meening had, den daarop betrekking hebbenden post van de begrooting terug te nemen.
